

ANTI-PESTBELEID

Versie januari 2016

Inhoud

Inleiding:	1
Uitgangspunten:	1
Preventieve aanpak:	1
Curatieve aanpak:	2
Stappenplan: aanpak ongewenst gedrag en pestgedrag	3
Pesten: waar kan je terecht.....	4
Digitaal pesten.....	5
Nuttige Sites:	5
Achtergrondinformatie:	6
Adviezen aan ouders:	7

Inleiding:

Pesten is een probleem dat in alle geledingen van de maatschappij voorkomt. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken. Het anti-pestbeleid hebben wij opgesteld met als doel:

"Alle leerlingen moeten zich op school vrij en veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen."

Het antipestbeleid is een onderdeel van Schoolveiligheidsbeleid. Het anti-pestbeleid vormt de verklaring van de van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaan aanpakken. Het is onderdeel van de beleidscyclus van de school waardoor het regelmatig geëvalueerd en eventueel bijgesteld wordt. Het onderwerp pesten en het antipestbeleid van de school is opgenomen in het scholingsaanbod voor het personeel als een onderdeel van hun deskundigheidsbevordering.

Uitgangspunten:

Een aanpak tegen pesten kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. We zijn actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
2. Pesten wordt door ieder personeelslid als een probleem gezien en is bereid zijn tot samenwerking om de problemen rond pesten aan te pakken.
3. Vanuit onze kernwaarden en kwaliteiten draagt iedere werknemer, zowel OP als OOP, bij aan een positief groepsklimaat. Agressief en intimiderend gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd.
4. Docenten en onderwijsondersteunend personeel kunnen pesten signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
5. De school gebruikt een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (de aanpak vanuit het stappenplan).

Preventieve aanpak:

We zien pesten als een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, pesters, de meelopers en de zwijgende groep), school en de ouders. We ontplooiën op school daarom preventieve (les)activiteiten om de sociale veiligheid in de school te bevorderen, volgens het veiligheidsbeleid.

Een aanpak volgens een protocol wanneer er sprake is van pesten, is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden 'opgelost', maar uitgesproken en waar leerlingen zich gehoord en gesteund voelen. We willen dus als school de pestproblemen proberen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, willen we het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar maken.

1. Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het pestprotocol. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd.
2. In de leerjaren 1 t/m 3 wordt aandacht besteed aan pesten in een of meerdere mentorlessen. De leerlingen onderschrijven aan het eind van deze les(sen) een aantal samen gemaakte afspraken.
3. Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
4. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in het leerlingvolgsysteem van zowel de leerling die pest als van de leerling die gepest wordt.
5. Het is ook belangrijk dat leerlingen tijdig aangeven wat er speelt, hoe moeilijk dat soms ook is. Dan pas kan er gewerkt worden aan een oplossing. We werken aan een klimaat waarin de veiligheid van leerlingen binnen de school zodanig is dat pesten bespreekbaar gemaakt kan worden. Tijdens periodieke mentorgesprekken met leerlingen wordt leerlingen actief gevraagd of er signalen zijn die op pesten duiden. In klas 1 en 3 vinden er periodieke gezondheidsonderzoeken plaats door de GGD waarin het welbevinden van de leerlingen bevestigd wordt. Indien nodig wordt daar gevolg aan gegeven. Jaarlijks zijn er tevredenheidsmetingen waarin leerlingen en ouders bevestigd worden over de veiligheidsbeleving op school.

Curatieve aanpak:

Wanneer blijkt dat alle preventieve inspanningen niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd, willen we als school een directe aanpak toepassen. Waar nodig worden ouders/verzorgers of hulpverlening ingeschakeld. Als pesten zich voordoet, is het belangrijk dat docenten/mentoren (in samenwerking met ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen. Dat betekent ingrijpen bij ongewenst gedrag, signalen opvangen in de klas en daarbuiten, signalen serieus nemen, leerlingen aanspreken en signalen vastleggen/delen met de mentor. Dat geldt voor elke medewerker van de school.

De uitgangspunten van de aanpak zijn als volgt:

Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- Het aanbieden van hulp door de mentor, de zorgcoördinator of teamleider, sociale vaardigheidstraining, jeugd- en gezinsteammedewerker.

Het bieden van steun aan de pester

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
- Het aanbieden van hulp door de mentor, de zorgcoördinator of teamleider, sociale vaardigheidstraining, jeugd- en gezinsteammedewerker.

Het betrekken van de middengroep bij het pesten

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen en die van de school hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.
- De ouders van leerlingen die gepest worden, kunnen er moeite mee hebben, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een sociale vaardigheidstraining aan bijdragen.

Stappenplan: aanpak ongewenst gedrag en pestgedrag

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, gelden een aantal afspraken. Alle personeelsleden hebben een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de mentor om hulp en overleg in gang te zetten. Vervolgens worden de volgende stappen gezet om te komen tot een oplossing:

Stap 1

- De mentor bespreekt signalen en stimuleert de leerlingen er eerst zelf (samen) uitkomen. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.

Stap 2

- Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt of het pesten herhaalt zich, heeft de leerling het recht het probleem op school te bespreken. Het is knap als hij of zij dat doet.
- De mentor gaat met beide (of meer) leerlingen praten en probeert samen met de leerlingen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.
- De mentor neemt contact op met de ouders van de pester en de gepeste en betreft hen bij de oplossing.

Stap 3

- Bij herhaling van pesterijen/ruzies door dezelfde leerlingen of tussen dezelfde leerlingen volgen sancties.
- Er wordt een aantekening gemaakt in het leerlingvolgsysteem.
- Ouders worden op de hoogte gesteld. Wij verwachten van ouders dat zij actief meewerken om pesten te voorkomen en hun kind daarin aan te spreken.

Stap 4

- Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag van een leerling neemt de mentor duidelijk stelling en houdt een gesprek. De mentor biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen. Ook het team en de schoolleiding van de school wordt van de situatie op de hoogte gebracht.
- Een kort verslag van de situatie wordt toegevoegd aan het leerlingvolgsysteem.
- Afhankelijk van hoelang de leerling door blijft gaan met zijn/haar gedrag en geen verbetering toont, zal dit bepaalde consequenties inhouden voor de desbetreffende leerling. In het leerlingdossier van gepeste en pester worden aantekeningen gemaakt.
- De mentor bespreekt het probleem intern met het team en de schoolleiding en zorgcoördinator. De mogelijkheden van ondersteuning (intern of extern) worden afgewogen en besproken met de betrokkenen. De schoolleiding of zorgcoördinator kan in onderling overleg, de rol van de mentor ondersteunen bij escalatie van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.

Stap 5

- Indien het gedrag niet verbetert, en de leerling/ouders werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken, kan de schoolleiding overgaan tot bijzondere maatregelen, volgens onze sanctie- en schorsingsprocedure. In extreme gevallen kan een leerling extern geschorst worden.

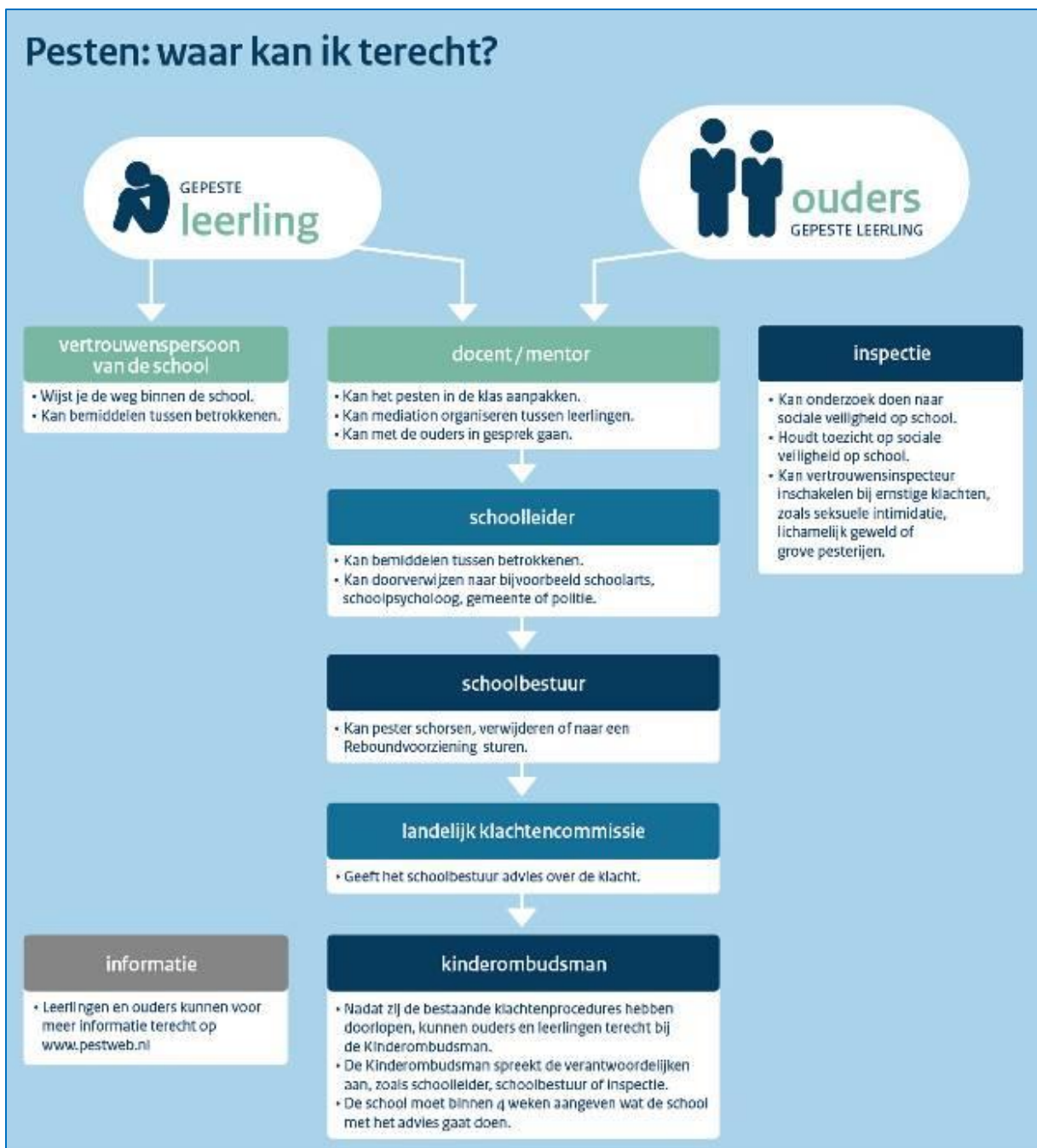
Pesten: waar kan je terecht

De mentor is voor de leerling en ouders het eerste aanspreekpunt binnen de school waar pesten gemeld kan worden. Er zijn medewerkers in de school en instanties buiten de school die zich bezig houden met pesten en andere vormen van ongewenst gedrag, zowel in de vorm van voorlichting en preventie als in de vorm van hulpverlening.

Op intranet en op verschillende plekken in de school wordt verwezen naar interne of externe contactpersonen die op kunnen treden in situaties van ongewenst gedrag zoals pesten, discriminatie, agressie, seksuele intimidatie en geweld. Deze personen kunnen worden ingeschakeld als je het gevoel hebt dat je niet op de juiste wijze geholpen wordt door je mentor of door de schoolleiding of als je het gevoel hebt dat je niemand anders meer kunt vertrouwen.

De schoolleiding of de zorgcoördinator zijn het aanspreekpunt rondom coördinatie van het pestbeleid op de school.

In het volgende overzicht staat omschreven waar een gepeste leerling en ouders terecht kunnen:

Digitaal pesten

Online pesten kan heel vervelend zijn en kan op ieder moment plaatsvinden. Je kunt op allerlei manieren gepest worden, van vervelende berichtjes tot dreig tweets. Ook kan iemand een naar filmpje van jou online hebben gezet.

Het stoppen van digitaal pesten vraagt een paar specifieke handelingen is vraagt om een brede aanpak, bijvoorbeeld wanneer ongewenste foto's van een kind via het internet verspreid zijn. Verder komt de aanpak van het digitaal pesten grotendeels overeen met de aanpak zoals omschreven in dit beleid.

Wanneer een mentor signaleert dat een leerling digitaal gepest wordt, dient hij de volgende stappen te ondernemen:

1. Digitaal pesten is strafbaar. Neem de signalen serieus en verwijst naar de informatie op meldknop.nl en melding bij de provider met verzoek tot verwijdering van de foto. Zet de naam van de provider in dit e-mailadres: abuse@provider.nl
2. Adviseer het blokkeren van afzenders.
3. Ga in gesprek met de gepeste leerling, vraag om concrete bewijsstukken en spoor de dader(s) binnen school op en ga ook met hen in gesprek (zoals omschreven in het stappenplan);
4. Stel de ouders van de leerlingen op de hoogte en vraag om de situatie scherp in de gaten te houden;
5. Vraag de gepeste leerling regelmatig hoe het gaat om na te gaan of het pesten daadwerkelijk is gestopt.
6. Afhankelijk van de aard van het incident adviseert school aan ouders de politie in te schakelen of stemt met hen af. School kan ook advies inwinnen bij de wijkagent, bijvoorbeeld wanneer er een naaktfoto circuleert via de sociale media.
7. Informeer de betrokken ouders en indien nodig ook de overige ouders en leerlingen. Op de website meldknop.nl is omschreven wanneer de politie ingeschakeld dient te worden.

We besteden in de mentorlessen aandacht aan mediawijsheid, houden in klas 1 een oudervoorlichting omtrent social media en cyberpesten en verwijzen op onze intranet naar Meldknop.nl. Op deze site staat helder omschreven welke hulp en informatie nodig is om vervelende gebeurtenissen op internet op te lossen.

Wanneer er sprake is van online verspreiding van ongewenste beelden van leerlingen en/of personeel gebruiken we de leidraad voor scholen van de VO-raad. In het incidentenprotocol van Wellantcollege is omschreven hoe te handelen bij ernstige calamiteiten. Er is een gedragscode social media voor personeel.

Nuttige Sites:

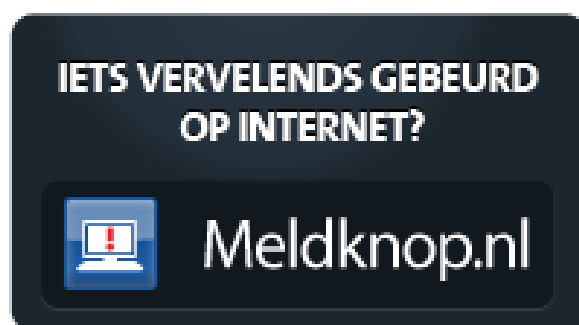
Pesten (algemeen)

www.pestweb.nl

Website van het met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.

Cyberpesten / veilig internetgebruik

www.meldknop.nl

Achtergrondinformatie:

Pesten en Plagen

Het is belangrijk dat iedereen het verschil weet tussen pesten en plagen.

Plagen gebeurt incidenteel. Het gebeurt op basis van gelijkheid en respect. Plagen mag. Het is goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en stimuleert het relativeringsvermogen.

Bij pesten ligt dat anders. Dan is er sprake van machtsongelijkheid en wordt de pester winnaar en het gepeste kind verliezer. Pesten is het afreageren van agressie of eigen onvermogen op een mindere in de groep, het zondebok-effect.

Categorieën

Pesten kan dezelfde vormen van plagen aannemen. Hieronder volgen **5 categorieën** met voorbeelden van de genoemde vorm.

Verbaal (bijv. schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven op basis van lichaamskenmerken, (etnische) afkomst, geloof of seksuele voorkeur of n.a.v. een verkeerd antwoord in de klas, ongewenste sms'jes sturen, via mail of chatprogramma's opmerkingen verspreiden, het gebruiken van mobiele telefoons of websites met de bedoeling iemand zwart te maken door het verzenden van opmerkingen en /of foto's of filmpjes)
Fysiek (bijv. trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten, aan de haren trekken)
Intimidatie (bijv. een leerling achterna blijven lopen of ergens opwachten, iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen, dwingen om bezit af te geven of geld of andere zaken mee naar school te nemen; seksuele intimidatie)
Isolatie (bijv. uitsluiten door een klasgenoot voortdurend duidelijk maken dat hij / zij niet gewenst is, doodzwijgen)
Stelen of vernielen van bezittingen (bijv. afpakken, beschadigen en kapotmaken van spullen)

Signalen:

Het is belangrijk dat leerkrachten en ouders alert zijn op de manier waarop leerlingen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden. Deze signalen kunnen echter ook voorkomen bij andere problemen, dus is het zaak goed uit te zoeken waar basis van deze signalen ligt.

Vaak alleen staan in de pauze of bij de pleinwacht gaan staan.

Vaak alleen met jongere leerlingen spelen.

Niet naar buiten willen op school.

Niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen.

Niet (meer) worden uitgenodigd door andere leerlingen.

Andere leerlingen reageren negatief op een fout of een idee van het betreffende kind.

Maagklachten / hoofdpijn

Slechte(-re) cijfers halen

Niet naar school willen

Klagen over school

Spontaan huilen

Concentratieproblemen

Niet buiten willen spelen
Van club/sport af willen
Regelmatig kapotte spullen
Verjaardag niet willen vieren
Thuis niet over school vertellen
Geen vrienden hebben
Opvallend stil zijn in de les
Verhalen van andere leerlingen
Teruggetrokken gedrag
Alleen staan in de pauze
Vaak contact zoeken met docent
Onnodig lang op school rondhangen
Niet alleen een boodschap durven doen
Niet willen slapen, nachtmerries, bedplassen
Regelmatig spullen kwijt zijn
Verjaardag niet willen vieren
Blauwe plekken
Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn

Adviezen aan ouders:

Ouders van gepeste leerlingen:

Blijf in gesprek met uw kind en maak duidelijk dat u gaat helpen.
Bedenk samen een plan van aanpak.
Als pesten op straat of online plaats vindt, niet op school, kunt u het beste contact opnemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
Pesten op school kunt u het best direct met de mentor bespreken.
Door complimentjes kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden.
Geef zelf het goede voorbeeld.
Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
Werk samen met de school, maar houdt de grenzen in de gaten. Uw grenzen en ook die van school. De inbreng van u is het aanleveren van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak door school.

Ouders van leerlingen die pesten/meelopers :

Neem het probleem serieus.
Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
Maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet.
Besteed extra aandacht aan uw kind.
Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
Geef zelf het goede voorbeeld.
Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag van uw kind.
Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat.

Alle ouders:

Neem ouders van gepeste leerlingen serieus.
Stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan.
Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag, benoem en beloon het goede gedrag.
Geef zelf het goede voorbeeld.
Leer uw kind om voor anderen op te komen.
Leer uw kind om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier.
Houd regelmatig en intensief contact met de mentor van uw kind.
Ook zijn er mogelijkheden om uw kind aan een sociale vaardigheidstraining te laten meedoen. Informatie hierover is op te vragen bij de mentor, zorgcoördinator, bij het centrum jeugd en gezin (CJG).

Veilig in school!

Klas:.....

Ik:(naam) zal mij houden aan het onderstaande contract.

Handtekening:.....

Contract “veilig in school”

Ik vind dat iedereen zich veilig moet voelen in school.

Daarom houd ik mij aan de volgende afspraken:

1. Ik roddel niet over anderen, ook niet op sociale media
2. Ik scheld anderen niet uit, ook niet op sociale media
3. Ik verspreid geen foto's van anderen
4. Ik blijf van de spullen van een ander af
5. Ik vertel het meteen aan mijn mentor of de vertrouwenspersoon als ik op internet informatie tegenkom waar ik mij zorgen over maak
6. Iedereen mag meedoen: ik zorg dat niemand buiten gesloten wordt
7. Ik bedreig niemand, ook niet met woorden
8. Ik duw, sla of schop andere leerlingen niet
9. Ik weet dat alles op internet 'altijd blijft staan' dus let goed op wat ik erop zet (foto's of tekst)
10. Als ik zie dat iemand gepest wordt, dan 'like' ik dat niet, maar ga ik naar mentor of docent (ik heb de plicht dit te melden!).
11. Als ik zie dat er iemand gepest wordt, probeer ik te zeggen dat er gestopt moet worden.

